

**Bruxelles, 17 iulie 2025
(OR. en)**

11733/25

**Dosar interinstituțional:
2025/0241 (COD)**

**AGRI 357
AGRIFIN 83
FIN 890
CADREFIN 100
CODEC 1040
ENV 717
FORETS 53**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	17 iulie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 560 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 560 final.

Anexă: COM(2025) 560 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.7.2025
COM(2025) 560 final

2025/0241 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica
agricolă comună pentru perioada 2028-2034**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

Sectorul agricol și cel alimentar sunt sectoare strategice pentru Uniune, furnizând alimente sigure, de înaltă calitate și la prețuri accesibile pentru 450 de milioane de europeni, și au un rol esențial pentru securitatea alimentară, atât a Europei, cât și a întregii lumi. Totodată, aceste sectoare sunt esențiale pentru susținerea economiei și a traiului în zonele rurale și sunt o parte importantă a soluției în ceea ce privește protejarea climei, a naturii, a solurilor, a apei și a biodiversității, care se află acum sub presiune. Politica agricolă comună (PAC) se află în centrul proiectului european și, acum peste 60 de ani, și-a asumat angajamentul de a garanta securitatea alimentară și un nivel de trai echitabil pentru comunitatea agricolă, în concordanță cu obiectivele tratatelor UE.

Acest angajament este la fel de relevant acum ca și atunci, iar sectorul agricol al UE se confruntă cu provocări semnificative. Trebuie stimulată atractivitatea pentru tineri a acestor sectoare, deoarece nu mulți fermieri au sub 40 de ani. Sectorul este expus schimbărilor climatice, pierderii biodiversității și presiunilor socioeconomice, care îi amenință sustenabilitatea pe termen lung și mijloacele de subsistență. Condițiile de concurență inechitabile la nivel mondial, o oarecare dependență de importuri și vulnerabilitatea în fața incertitudinilor geopolitice sporesc nesiguranța pe termen lung cu care se confruntă fermierii din UE. Finanțarea investițiilor este dificilă, deoarece veniturile agricole per lucrător rămân semnificativ mai scăzute decât salariul mediu pe economie (60 % în 2023). În plus, dezechilibrele teritoriale și accesul insuficient la cunoștințe și inovare – inclusiv la soluțiile digitale – contribuie la scăderea atractivității sectorului, în special în rândul tinerilor.

Aceste provocări fac ca sprijinul public să fie necesar în acest sector și, în același timp, impun adoptarea unei politici robuste, dar care să poată fi adaptată pentru a garanta că sectorul agricol este competitiv, rezilient și sustenabil. Bazându-se pe succesul reformelor precedente, care au transformat PAC într-o politică axată pe performanță și orientată spre piață, PAC trebuie să continue să evolueze și să-și optimizeze capacitatea de a răspunde în mod eficace unei situații în schimbare la nivel mondial, la nivelul UE, la nivel național și regional și inclusiv la nivelul fermei.

Șefii de state și de guverne din UE au subliniat în mod repetat că îmbunătățirea rezilienței agriculturii UE este necesară pentru asigurarea securității alimentare pe termen lung și pentru menținerea vitalității comunităților rurale și recunosc rolul crucial al PAC în îndeplinirea acestor obiective. Totodată, au evidențiat importanța prevederii unui cadru de politică stabil și previzibil care să sprijine fermierii în confruntarea cu dificultățile de mediu și climatice.

Orientările politice pentru mandatul 2024-2029 al Comisiei subliniază că este important ca fermierii să aibă garanția unui venit echitabil și suficient pentru a continua să inoveze și să ofere beneficii întregii Uniuni. În acest scop, potrivit orientărilor, trebuie reduse poverile birocratice, trebuie răsplătiți fermierii care lucrează în armonie cu natura și trebuie consolidată poziția fermierilor în cadrul lanțului valoric alimentar, astfel încât fermierii să fie protejați împotriva practicilor comerciale neloiale. Toate acestea necesită găsirea unui echilibru între stimulente, investiții și reglementare, esențial pentru sporirea competitivității și rezilienței sectorului agricol.

Comunicarea Comisiei din 19 februarie 2025, „Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar”, schițează principiile-cheie ale PAC pentru perioada de după 2027. Aceste principii includ o PAC bazată pe obiective clare și cerințe specifice și pe asumarea de către statele membre a unei responsabilități și răspunderi sporite în privința îndeplinirii obiectivelor de politică. De asemenea, comunicarea evidențiază rolul esențial al PAC în ceea ce privește sprijinirea și stabilizarea veniturilor fermierilor, atragerea unei noi generații de fermieri și asigurarea unei politici mai simple și mai bine orientate, cu un echilibru mai clar între stimulente și cerințe obligatorii. În plus, comunicarea subliniază că fermierii au nevoie de mai multă flexibilitate și că este necesară trecerea de la condiții la stimulente. Noul cadru financiar oferă oportunitatea de a construi pe fundația recente reforme prin alinierea regulilor pentru acordarea sprijinului astfel încât obiectivele referitoare la competitivitate, reziliență, inovare și sustenabilitate să fie îndeplinite în mod coerent și eficace.

Planurile strategice PAC pentru perioada 2023-2027 și-au dovedit eficacitatea ca instrumente de punere în aplicare în mod integrat a politicii și au facilitat cooperarea între guverne, părțile interesate și societatea civilă. Noul mecanism de performanță introdus în 2023 oferă o abordare bazată pe politică și pe performanță, acordând mai multă flexibilitate și responsabilitate statelor membre, pentru a răspunde specificităților locale din cadrul comun al UE. Această experiență oferă oportunitatea raționalizării în continuare a implementării PAC și ocazia de a spori sinergiile și flexibilitatea din și cu alte domenii de cheltuieli.

În contextul propunerilor legislative cuprinse în cadrul financiar multianual pentru perioada 2028-2034, prezenta propunere dedicată agriculturii este justificată de specificitățile PAC. **Deși viitoarea PAC va fi aliniată cu mecanismele de performanță raționalizate pentru programele de cheltuieli ale UE cuprinse în noul CFM, iar programarea și punerea în aplicare a viitoarei PAC vor face parte din Fondul pentru parteneriatele naționale și regionale și din planurile aferente**, prezenta propunere prevede norme specifice care sunt necesare pentru a direcționa PAC astfel încât:

- **să contribuie la mai buna orientare a sprijinului pentru venit acordat fermierilor și la sporirea competitivității pe termen lung a fermierilor**, canalizând sprijinul spre fermierii care contribuie în mod activ la securitatea alimentară, spre vitalitatea economică a fermelor și a anumitor sectoare și spre conservarea mediului și facilitând, totodată, accesul la surse de venit complementare;
- **să îmbunătățească atractivitatea profesiei și să încurajeze reînnoirea generațiilor**, facilitând accesul tinerilor și al celor care își încep activitatea în sector, inclusiv prin promovarea dezvoltării competențelor, prin facilitarea accesului la capital și prin îmbunătățirea condițiilor de muncă;
- **să consolideze rolul sectorului agricol și cel al sectorului forestier în ceea ce privește acțiunile climatice, furnizarea de servicii ecosistemice și conservarea biodiversității și a resurselor naturale**, răsplătind fermierii care lucrează cu natura și stimulând adoptarea unor metode de producție mai sustenabile care să fie adaptate condițiilor locale și creând echilibrul potrivit între investiții, stimulente și cerințe;
- **să îmbunătățească reziliența, abilitatea de a face față crizelor și riscurilor**, oferindu-le fermierilor stimulente mai puternice și mai bine orientate pentru a reduce vulnerabilitatea fermierilor și expunerea lor la riscuri, inclusiv prin adaptare la nivelul fermei și prin diversificarea producției, promovând schimbări transformatoare

mai ambițioase atunci când menținerea situației actuale nu este sustenabilă și consolidând legătura dintre prevenție și gestionarea crizelor;

- **să accelereze inovarea, îmbunătățind accesul la cunoștințe și accelerând tranziția digitală**, pentru un sector agricol prosper, prin consolidarea sistemelor de cunoștințe și inovare în agricultură, inclusiv prin accesul la servicii de consiliere imparțiale și calificate, prin formare specifică și prin încurajarea adoptării pe scară mai largă a soluțiilor digitale.
- **să îmbunătățească condițiile de muncă și de trai din zonele rurale**, oferind servicii de înlocuire și sprijin pentru cooperare, dezvoltarea întreprinderilor, valoare adăugată și proiecte care permit dezvoltarea rurală.

Prin îndeplinirea acestor obiective, propunerea vizează **realizarea întregului potențial al planificării strategice printr-un cadru de politică mai simplu și mai flexibil care îmbunătățește sinergiile și complementaritatea între sectoare**. Noul cadru financiar multianual oferă oportunitatea sporirii impactului cheltuielilor pentru agricultură din bugetul UE. Pornind de la sistemul actual, bazat pe planuri strategice, programarea va aduce o nouă evoluție, asigurând, totodată, coerența și sinergiile cu cadrul comun creat de întregul set de propuneri incluse în CFM, în special propunerea Comisiei de Regulament de instituire a **Fondului pentru parteneriatele naționale și regionale** pentru perioada 2028-2034 („Regulamentul FPNR”), propunerea de Regulament privind **Cadrul de performanță comun** („Regulamentul privind performanța”), propunerea privind **Fondul european pentru competitivitate** și propunerea privind **Programul-cadru pentru cercetare**. În ceea ce privește sprijinul pentru **preaderare**, propunerea privind Europa globală va pregăti țările candidate prin crearea structurilor necesare pentru ca sistemele lor agricole să se alinieze treptat la PAC.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este în perfectă consecvență cu obiectivele PAC prevăzute în TFUE. Modernizează modul în care sunt puse în aplicare dispozițiile TFUE, în concordanță cu orientările privind CFM 2028-2034, cu Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar și cu eforturile de simplificare, constituind, în același timp, o adaptare în vederea provocărilor actuale.

Articolul 39 din TFUE stabilește obiectivele PAC:

- creșterea productivității agriculturii prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în special, a forței de muncă;
- asigurarea în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, în special prin majorarea venitului individual al persoanelor care desfășoară activități agricole;
- stabilizarea piețelor;
- garantarea siguranței aprovizionărilor;
- asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Agricultura contribuie foarte mult la **competitivitatea** UE la nivel mondial. Uniunea este o mare importatoare de produse de bază și o campioană a exporturilor de produse agricole și alimentare valoroase, drept care are un impact asupra sistemelor alimentare din afara Uniunii. În conformitate cu articolul 208 din TFUE, propunerea ține seama de obiectivele Uniunii în materie de cooperare pentru dezvoltare: eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă în țările în curs de dezvoltare, în special prin garantarea faptului că sprijinul acordat de Uniune fermierilor are efecte nule sau cel mult minime asupra comerțului.

Agricultura și silvicultura implică 84 % din teritoriul Uniunii. Acest sector depinde de starea mediului înconjurător și, totodată, îl influențează. Obiectivele specifice ale PAC includ, firește, **acțiuni de mediu și climatice**. De exemplu, PAC contribuie la adaptarea la schimbările climatice și la reziliența hidrică, prin acțiuni precum atenuarea riscului de inundații și gestionarea apei prin reabilitarea terenurilor, sprijinind, totodată, inițiativele referitoare la biodiversitate și conservare. De asemenea, PAC poate sprijini proiecte legate de energia din surse regenerabile și bioeconomia, contribuind, astfel, la îndeplinirea obiectivelor UE referitoare la tranziția energetică și la circularitate.

Propunerea pune un accent puternic asupra sprijinirii tinerilor fermieri și promovează **reînnoirea generațiilor**, în conformitate cu importanța acordată de Comisie tinerilor.

Sprijinind veniturile fermierilor, PAC contribuie la realizarea unor **obiective și politici sociale** mai ambițioase, în câteva modalități importante: orientează sprijinul spre fermierii care au cel mai mult nevoie de el și sprijină caracteristicile socioculturale diverse ale zonelor rurale ale UE, inclusiv crearea de locuri de muncă și condițiile bune de lucru din zonele agricole și rurale. Sunt necesare protejarea beneficiarilor finali, asigurarea predictibilității pentru componenta PAC de sprijinire a veniturilor și orientarea și direcționarea eforturilor de sprijinire, iar prezentul regulament răspunde acestor nevoi. În sfârșit, PAC finanțează dezvoltarea competențelor și cunoștințelor, pentru a sprijini fermierii pe parcursul tranziției lor socioeconomice, verzi și digitale. PAC oferă sprijin și pentru o educație agricolă consolidată, pentru oportunități de învățare pe tot parcursul vieții și pentru învățarea *inter pares*. Cu noua sa structură, PAC își poate alinia mai bine instrumentele la sistemele de formare și programele de cercetare naționale.

Agricultura are o legătură directă cu conceptul „**O singură sănătate**”. În acest sens, propunerea prevede un set de instrumente care vizează asigurarea unei producții alimentare de înaltă calitate, reducerea utilizării pesticidelor și substanțelor antimicrobiene și îmbunătățirea condițiilor de bunăstare a animalelor, precum și măsuri de biosecuritate la nivelul fermelor, menite a preveni apariția unor focare de dăunători și de boli ale animalelor.

Prin strategiile sale LEADER, PAC contribuie la coeziune și la dreptul de a rămâne pe teritoriu, încurajând o economie rurală diversă și rezilientă în **zonele rurale**, sprijinind, de exemplu, oportunitățile de afaceri, agroturismul, infrastructura și bioeconomia. Toate acestea sunt în concordanță cu obiectivele viziunii pe termen lung pentru zonele rurale, punând accent pe diversificarea economică în mediile rurale pentru fermieri.

La fel ca alte sectoare, agricultura și zonele rurale ar trebui să utilizeze mai bine **inovarea** pentru a spori competitivitatea, sustenabilitatea și reziliența. Noile tehnologii și cunoștințe, în special tehnologiile digitale, îmbunătățesc eficiența utilizării resurselor. Propunerea consolidează legăturile cu politica din domeniul cercetării, incluzând cu proeminență organizarea schimbului de cunoștințe în modelul de performanță al politicii. PAC și politica

UE în materie de cercetare și inovare pot spori în mod semnificativ competitivitatea și reziliența sectorului agricol. De asemenea, accentul asupra digitalizării permite stabilirea unei legături cu agenda digitală și cu agenda în domeniul IA ale UE.

Există numeroase oportunități de sinergii între PAC și alte politici ale UE, iar noul mecanism de planificare ne va permite să le exploatăm mai bine.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temeiul juridic

Articolul 38 din TFUE împuternicește Uniunea să definească și să pună în aplicare o politică agricolă comună. Articolul 39 din TFUE stabilește obiectivele PAC, care includ creșterea productivității agriculturii, un nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, stabilizarea piețelor, garantarea siguranței aprovizionărilor și asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.

Temeiul legal pentru prezenta propunere este articolul 43 alineatul (2) din TFUE.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

În conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, competența în domeniul agriculturii este împărțită între Uniune și statele membre, deși se stabilește o politică agricolă comună cu obiective comune și o implementare comună.

În actualul model de performanță, care constituie o schimbare de abordare, Uniunea stabilește parametrul de bază al politicii (obiectivele PAC, tipurile generale de intervenții, cerințele de bază), în timp ce statele membre își asumă o responsabilitate mai mare și sunt mai răspunzătoare pentru modul în care îndeplinesc obiectivele și ating țintele convenite. În acest cadru, propunerea pentru PAC pentru perioada de după 2027 continuă să asigure condiții de concurență echitabile între statele membre și între fermieri pe piața unică, garantând securitatea alimentară a întregii Uniuni și răspunzând provocărilor transfrontaliere și de la nivelul întregii lumi.

În conformitate cu Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar și având în vedere mediul agricol extrem de diversificat al Uniunii, caracterizat de parametri fizici diferiți, o abordare universală nu este adecvată pentru obținerea rezultatelor dorite. Un nivel mai ridicat de integrare, cu politici diverse și cu flexibilitate pentru statele membre, va permite o mai bună luare în considerare a condițiilor și nevoilor locale. Ținând seama de recomandările Comisiei, statele membre vor avea responsabilitatea de a adapta intervențiile PAC pentru a-și maximiza contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii.

• Proportionalitatea

Provocările economice, de mediu și sociale cu care se confruntă sectorul agricol și zonele rurale din UE necesită un răspuns substanțial și un efort de lungă durată care să reflecte dimensiunea europeană a respectivelor provocări. Cadrul de politică al PAC este însoțit de un buget solid și adecvat în FPNR. Puterea mai mare de alegere oferită statelor membre în ceea ce privește selectarea și adaptarea instrumentelor de politică disponibile în cadrul PAC pentru a îndeplini obiectivele comune ale UE este proporțională cu nivelul de acțiune necesar pentru a face față nevoilor și provocărilor.

- **Alegerea instrumentului**

Politica agricolă comună își are temeiul juridic în articolele 42-43 din TFUE și a demonstrat, pe parcursul celor peste 60 de ani de existență, că rămâne relevantă și necesară și că evoluează de-a lungul timpului. O politică bine orientată, oferind direcționarea corectă, va crea condițiile adecvate pentru ca fermierii și zonele rurale să depună eforturile necesare și să asigure securitatea alimentară și reînnoirea generațiilor în mod sustenabil.

Actul juridic prezintă atât aspectele de politică specifice și autentice ale PAC, cât și obiectivele și direcționarea acesteia, creând drepturi și obligații pentru statele membre și beneficiarii finali. Deoarece PAC este o politică strategică și pe termen lung, iar fondurile ei sunt cheltuite pentru sprijin pentru venit, investiții și cooperare, se justifică un temei juridic integrat, dar de sine stătător. Având în vedere sistemul general de guvernanță al CFM, cel mai adecvat instrument pentru operaționalizarea cadrului propus este un regulament specific privind politica agricolă comună care să completeze propunerea de Regulament privind FPNR și propunerea de Regulament privind performanța cu dispoziții specifice aplicabile politicii agricole comune. Funcționează împreună cu OCP, la fel ca în trecut.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificările adecvării legislației existente**

În noiembrie 2023, Comisia a publicat un raport privind eforturile comune ale tuturor planurilor strategice PAC în statele membre ale UE [în temeiul Regulamentului (UE) 2021/2115, care se aplică în prezent], raport care evidențiază unele elemente-cheie:

- noile planuri strategice PAC sunt un instrument adecvat pentru urmărirea obiectivelor de politică ale PAC;
- planurile strategice PAC indică un sprijin continuu pentru veniturile fermelor, sustenabilitatea economică și reziliența sectorului agricol;
- sunt necesare consolidarea instrumentelor de gestionare a riscurilor și adoptarea acestor instrumente în întreaga Uniune, prin intermediul sistemelor UE sau naționale;
- planurile sunt mai verzi decât în perioada PAC precedentă; însă există mai mult potențial de a contribui la atenuarea schimbărilor climatice, în special prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, în timp ce provocările legate de adaptarea la schimbările climatice impun o abordare mai cuprinzătoare și pe termen mai lung, care necesită practici de gestionare și investiții relevante;
- s-au înregistrat progrese în ceea ce privește gestionarea durabilă a resurselor naturale, în special în ceea ce privește solul și reducerea dependenței de substanțele chimice;
- vor fi necesare abordări mai cuprinzătoare ale unor sectoare specifice, care să includă vulnerabilitățile și beneficiile economice, sociale și de mediu ale acestora: de exemplu, sporirea influenței pozitive a sistemelor extensive de creștere a animalelor asupra biodiversității, sechestrarea carbonului, peisajele, patrimoniul cultural și mijloacele de subzistență în mediul rural;

- și, în cele din urmă, situația generală depinde și de elemente din afara PAC, precum și de alți factori externi, cum ar fi evoluția piețelor și a preferințelor consumatorilor.

În respectivul raport general care sintetizează ambiția colectivă și efortul comun al statelor membre, Comisia a considerat că trebuie să se acorde o atenție suplimentară în special următoarelor domenii: consolidarea competențelor, a formării și a capacității de consiliere la toate nivelurile; promovarea schimburilor de bune practici, pentru mai buna îndrumare a statelor membre și a părților interesate; reducerea poverii administrative generate de anumite intervenții și monitorizarea punerii în aplicare și a rezultatelor (precum și ajustarea planurilor strategice PAC, în cazurile în care este necesar acest lucru).

• **Consultarea cu părțile interesate**

Comisia a colaborat în mod activ cu părțile interesate la elaborarea inițiativelor cuprinse în CFM.

În ianuarie 2024 a fost lansat un dialog strategic privind viitorul agriculturii în UE, care a reunit 29 de părți interesate din sectoarele agroalimentare europene, societatea civilă, comunitățile rurale și mediul academic, pentru a ajunge la o înțelegere comună și a stabili o viziune pentru viitorul sistemelor agricole și alimentare ale UE. Dialogul strategic a evidențiat următoarele nevoi: continuarea furnizării de sprijin socioeconomic fermierilor care au cel mai mult nevoie de el; promovarea rezultatelor pozitive pentru societate din punct de vedere social și în materie de mediu și de bunăstare a animalelor și stimularea condițiilor favorizante pentru zonele rurale. Raportul a concluzionat că îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene în ceea ce privește agricultura și producția alimentară, dezvoltarea rurală, neutralitatea climatică și refacerea biodiversității necesită un buget specific și adecvat, care să corespundă în mod echilibrat tuturor ambițiilor, acordându-le importanță în mod echilibrat și egal. Acest principiu este esențial pentru ca tranziția să fie profitabilă din punct de vedere economic, pentru promovarea reînnoirii generațiilor, pentru reînvierea zonelor rurale și pentru sprijinirea fermelor care se confruntă cu un dezavantaj concurențial, dar care sunt esențiale pentru diversitatea agricolă din UE.

În plus, la 19 mai 2025 și în perioada 19-20 iunie 2025, în cadrul recent înființatului Comitet european pentru agricultură și sectorul alimentar (EBAF), în care sunt reunite organizații care reprezintă comunitatea agricolă, alți actori din lanțul de aprovizionare cu alimente și societatea civilă, a avut loc o discuție despre cele mai bune modalități de orientare a plăților directe și de trecere de la condiții la stimulente în PAC pentru perioada de după 2027.

Contribuții suplimentare privind viitorul PAC au fost colectate cu ocazia reuniunilor tematice organizate în cadrul platformelor existente pentru părțile interesate din UE și a atelierelor tehnice ad-hoc în cadrul cărora s-au reunit statele membre și părțile interesate din UE.

• **Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate**

Pentru a se obține dovezi și cunoștințe de la experți privind aspectele legate de PAC, în perioada decembrie 2023-mai 2024 au fost organizate o serie de ateliere tehnice. Acestea au permis un schimb de opinii între părțile interesate din UE, statele membre și serviciile Comisiei și experți și un progres în ceea ce privește formularea concluziilor principale și a aspectelor esențiale de care trebuie să se țină seama în procesul de modernizare și simplificare a PAC.

Concluzia primului atelier privind reziliența a fost că este necesară consolidarea atât a instrumentelor de gestionare a riscurilor la nivel de fermă, cât și a oportunităților de repartizare a riscurilor de-a lungul lanțului valoric, printr-o abordare mai globală, inclusiv în ceea ce privește prevenția. Un al doilea atelier s-a concentrat asupra securității alimentare, iar un al treilea s-a concentrat asupra sustenabilității, încheindu-se cu un amplu consens asupra faptului că fermierii trebuie ajutați să testeze noile inovații și cu mai multă consiliere independentă. Un al patrulea atelier, referitor la guvernanta și performanța PAC, a confirmat sprijinul general pentru noul model de performanță al PAC, iar participanții au subliniat următoarele nevoi: stabilitate, flexibilitate și simplificare (în special pentru fermieri); explorarea mai multor abordări voluntare; îmbunătățirea capacității de a reacționa la șocurile externe; proporționalitate în materie de controale și sancțiuni. Un ultim atelier s-a concentrat asupra solidarității și asupra zonelor rurale și a evidențiat un sprijin general pentru asigurarea unor măsuri de politică mai integrate, care sunt esențiale pentru amploarea provocărilor cu care se confruntă zonele rurale, deoarece PAC nu poate rezolva toate problemele, iar bunele practici există, însă nu sunt adoptate. De asemenea, este necesară consolidarea sporită a capacităților administrațiilor și este nevoie de cadre simplificate.

Un proiect prospectiv al Comisiei referitor la tranziția digitală pentru fermieri și comunitățile rurale a inclus o serie de ateliere participative cu părțile interesate, organizate în perioada martie 2022-mai 2023. Comisia a participat, alături de statele membre, la exercițiul de analiză prospectivă organizat de președinția spaniolă privind autonomia strategică deschisă, care a inclus sectorul agroalimentar, drept unul din patru sectoare strategice.

În sfârșit, un dialog privind punerea în aplicare, prezidat, în iunie 2025, de domnul comisar Hansen, a permis identificarea priorităților pentru îmbunătățirea actualelor instrumente ale PAC.

- **Evaluarea impactului**

Propunerea s-a bazat pe evaluarea impactului efectuată în contextul propunerii de Regulament FPNR a Comisiei, inclusă în CFM 2028-2034, care a analizat opțiunile pentru elaborarea planurilor de parteneriate naționale și regionale (planurile PNR) și s-a axat pe două aspecte-cheie: modelul de performanță, care determină modul în care sunt acordate plățile din fond, și modul de gestionare, care reglementează modul în care sunt executate și supravegheate cheltuielile UE.

Evaluarea impactului a analizat opțiunile de integrare a politicii agricole comune (PAC) într-un plan unic.

Opțiunea 1 (PAC în afara planurilor PNR) s-a baza pe experiența dobândită în urma punerii în aplicare a actualelor planuri strategice PAC. Această abordare ar asigura continuitatea, ar permite efectuarea unor schimbări gestionabile și ar clarifica responsabilitățile la nivelul Uniunii și la nivel național.

Integrarea sporită a PAC ar aduce o simplificare suplimentară și sinergii mai mari pentru îndeplinirea obiectivelor politicii și ar asigura previzibilitatea pentru beneficiari. Pe de altă parte, deși ar permite orientarea sprijinului, o abordare bazată pe un singur fond pentru viitoarea PAC ar limita capacitatea acesteia de a răspunde nevoilor emergente sau neprevăzute și priorităților în schimbare. Totuși, pentru o eficiență sporită, există un potențial de armonizare suplimentară a principalelor aspecte ale elaborării politicilor, cum ar fi monitorizarea, performanța și sistemele de audit, în întregul cadru financiar multianual (CFM)

viitor. Acest lucru ar crea sinergii în procedurile administrative, reducând costurile pentru statele membre.

Evaluarea impactului arată însă că integrarea deplină a PAC (opțiunea 2b) ar necesita introducerea unor norme specifice pentru a se asigura integritatea pieței unice și concurența loială între fermieri, în special în cazul instrumentelor de sprijinire directă a veniturilor fermelor, cum ar fi plățile directe, care sunt esențiale pentru asigurarea mijloacelor de subzistență ale fermierilor.

Potrivit evaluării impactului, existența unui singur plan pentru fiecare stat membru ar asigura o programare mai coerentă, reflectând nevoile naționale și regionale și sprijinind, în același timp, prioritățile Uniunii. Un pachet financiar unic pentru fiecare stat membru ar permite alocarea eficientă și flexibilă a fondurilor, permițând realocarea cu ușurință a resurselor pentru a aborda noi priorități sau provocări. În general, concluzia evaluării impactului este că un domeniu de aplicare mai amplu și o abordare de gestionare integrată ar aduce beneficii semnificative, inclusiv o coerență, o simplitate și o flexibilitate sporite.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Simplificarea este o prioritate generală a Comisiei, scopul fiind de a reduce sarcina și complexitatea excesivă și de a favoriza rapiditatea și flexibilitatea.

Numărul dispozițiilor legate de politica agricolă comună a fost redus drastic și s-a asigurat coerența între articolele relevante din PPNR, Regulamentul PAC și Regulamentul privind organizarea comună a piețelor. În general, nivelul de detaliere și numărul cerințelor au fost reduse, punându-se accentul asupra dispozițiilor esențiale pentru funcționarea cadrului juridic al PAC. Acest lucru duce nu numai la o reducere a numărului total de dispoziții, ci și la îmbunătățirea calității generale a legislației și la reducerea complexității acesteia, oferind, în același timp, mai multă flexibilitate statelor membre pentru a adapta instrumentele comune ale PAC la nevoile și provocările lor specifice.

Prin integrarea intervențiilor din actuala structură bazată pe două fonduri (FEGA și FEADR), propunerea aliniază instrumentele pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de competitivitate, reziliență, inovare și sustenabilitate, permițând acestor instrumente să contribuie împreună la obținerea unor rezultate mai bune. Această aliniere nu doar sporește eficacitatea sprijinului disponibil, ci flexibilizează și simplifică gestionarea acestuia, ducând, în cele din urmă, la intervenții mai eficiente și mai bine orientate atât pentru fermieri, cât și pentru autorități. Această flexibilitate sporită oferă statelor membre posibilitatea de a concepe, a planifica și a pune în aplicare instrumentele pentru sprijinul PAC astfel încât să răspundă cel mai bine nevoilor specifice ale sectorului.

Pentru beneficiari, simplificarea se va realiza, printre altele, prin:

- simplificarea condiționalității (gospodărirea responsabilă a fermelor). Reducerea numărului tipurilor de intervenții (prin fuzionarea multora dintre acestea, de exemplu prin fuzionarea programelor ecologice și a angajamentelor în materie de agromediu și climă, și prin reducerea semnificativă a schemelor de plăți directe), o mai bună concentrare a tipurilor de intervenții, în regulamente sunt stabilite doar cerințe-cheie;
- oferirea mai multor sume forfetare. Acest lucru va permite simplificarea procedurilor de depunere a cererilor, reducând sarcina pentru beneficiari și administrații.

Pentru statele membre, simplificarea se va realiza prin:

- instituirea unui fond unic: fără norme complexe privind transferurile, fără seturi separate de norme pentru fiecare fond; mutarea sarcinii de control de la agențiile de plăți la organismele naționale competente în materie de control existente, reducând astfel riscurile legate de efectuarea unor controale multiple la fermă;
- de asemenea, propunerea aliniază calendarele plăților, eliminând rigiditățile și asigurând, în același timp, efectuarea la timp a plăților către fermieri, ceea ce permite stabilirea unei legături mai strânse cu punerea în aplicare efectivă a intervențiilor.
- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și prevăzute în propunerea de Regulament FPNR al Comisiei. Dispozițiile din respectiva propunere de regulament care se referă la respectarea drepturilor fundamentale și a statului de drept se vor aplica, de asemenea, sprijinului pentru politica agricolă comună.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Pentru ca planificarea parteneriatelor naționale și regionale să dea roade, propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual pentru perioada 2028-2034 (a se introduce referința) include politica agricolă comună în FPNR. O parte semnificativă a fondului este dedicată sprijinului pentru venit în agricultură, pentru care sunt garantate minimum 293,7 miliarde EUR din alocările fondului, pentru a se asigura stabilitatea și previzibilitatea sprijinului pentru beneficiari.

Această finanțare poate fi majorată în cadrul FPNR prin programarea sinergetică a unor acțiuni care să contribuie la îndeplinirea mai multor obiective, cum ar fi agroenergia, competențele și infrastructura socială, apa sau conectivitatea, pentru a oferi doar câteva exemple. În plus, Regulamentul privind FPNR va oferi finanțare pentru promovarea produselor agricole, pentru intervenții în situații de criză și pentru plasa de siguranță a unității (integrând actuala rezervă pentru agricultură), în cadrul mecanismului, în cuantum de 6,3 miliarde EUR, precum și partea de finanțare a asistenței tehnice, de exemplu pentru rețele sau monitorizare.

Finanțarea pentru agricultură poate beneficia de proiectele din cadrul Fondului european pentru competitivitate și poate rămâne parte integrantă a programului-cadru european de cercetare, în cadrul componentelor acestuia pentru sănătate, agricultură și bioeconomie, pentru a sprijini cercetarea și inovarea în domeniul alimentar, în cel al agriculturii, în cel al dezvoltării rurale și în cel al bioeconomiei. Combinația va permite păstrarea instrumentelor disponibile în prezent, pentru a fi utilizate într-un mod optimizat.

Detaliile privind impactul financiar al propunerii privind PAC sunt prezentate în fișa financiară care însoțește propunerea privind PPNR.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Această inițiativă va fi monitorizată prin intermediul cadrului de performanță aplicabil cadrului financiar multianual pentru perioada 2028-2034, care este prevăzut în propunerea de regulament [Regulamentul privind performanța]. Cadrul de performanță prevede un raport privind punerea în aplicare, în etapa de implementare a programului, precum și o evaluare

retrospectivă care trebuie efectuată în conformitate cu articolul 34 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509¹. Evaluarea va fi realizată în conformitate cu Orientările Comisiei privind o mai bună legislație și va fi bazată pe indicatori relevanți pentru obiectivele fondului.

- **Documentele explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Prezenta propunere face parte din pachetul CFM pentru perioada 2028-2034, care include Regulamentul FPNR și Regulamentul privind performanța, care oferă finanțare și stabilește cadrul pentru principiile orizontale, normele privind gestionarea fondului PNR, cadrul financiar, normele generale privind conținutul și aprobarea planurilor PNR și guvernanta acestora, precum și pachetul de asigurare și, de asemenea, cadrul de performanță și cadrul de monitorizare.

Prezenta propunere completează aceste norme generale cu norme specifice care se aplică politicii agricole comune și capitolului privind agricultura din planurile PNR.

Propunerea completează, de asemenea, normele prevăzute în propunerea de Regulament de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013², care va prevedea norme privind intervențiile în anumite sectoare și programele pentru școli.

Regulamentul privind politica agricolă comună:

Articolele 1 și 2 prevăd domeniul de aplicare, recomandările naționale privind PAC care urmează să fie adoptate și direcționarea. Articolele 3 și 4 prezintă elemente ale arhitecturii de mediu, climatice și sociale a PAC, inclusiv domeniile prioritare în materie de mediu și climă. Articolul 5 enumeră toate intervențiile PAC și stabilește dispoziții privind intervențiile de sprijin pentru venit. Articolele 6-20 prezintă cerințele pentru intervențiile PAC, precum și dispoziții privind orientarea.

Articolele 15 și 16 detaliază dispozițiile referitoare la reînnoirea generațiilor și prevăd pachetul de măsuri pentru demarare destinat tinerilor fermieri, care constă într-un set cuprinzător de intervenții destinate tinerilor fermieri și menite a facilita intrarea și instalarea fermierilor în sectorul agricol. Articolele 18, 19 și 20 se referă la alte intervenții din cadrul PAC finanțate din alocările pentru planurile PNR. Aceste articole stabilesc tipurile de intervenții pentru cooperare, LEADER și sprijinul pentru schimburile de cunoștințe și pentru inovare în agricultură, silvicultură și zonele rurale și stabilesc alte acțiuni pentru PAC.

Articolul 21 stabilește guvernanta datelor în cadrul PAC, inclusiv dispoziții privind autoritatea responsabilă cu guvernanta datelor în cadrul PAC.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare) (JO L, 2024/2509, 26.9.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

² Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

Articolele 22-25 conțin dispoziții generale și finale, inclusiv delegarea de competențe către Comisie pentru a completa prezentul regulament și competențe de executare pentru Comisie, pentru ca aceasta să ia măsuri de derogare de la prezentul regulament în vederea soluționării unor probleme specifice în cazuri de urgență justificabilă, procedura comitetului și dispoziții finale.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43 alineatul (2),

având în vedere Actul de aderare din 1979, în special punctul 6 din Protocolul nr. 4 privind bumbacul, anexat la acesta,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Curții de Conturi³,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁴,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁵,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Comunicarea Comisiei din 19 februarie 2025 intitulată „Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentară”⁶ anunță că politica agricolă comună („PAC”) pentru perioada de după 2027 sporește responsabilitatea și răspunderea statelor membre în ceea ce privește modul în care acestea îndeplinesc obiectivele PAC, sprijinind și stabilizând veniturile fermierilor, atrăgând o generație viitoare de fermieri și garantând securitatea alimentară. Noua PAC trebuie să fie o politică comună a Uniunii mai simplă și mai bine orientată, cu mai multă flexibilitate pentru fermieri și cu o trecere de la cerințe la stimulente pentru fermieri.
- (2) Pachetul legislativ privind cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2028-2034 include Regulamentul (UE).../... al Parlamentului European și al Consiliului [PNR] de instituire a Fondului pentru parteneriatele naționale și regionale („fondul”) pentru perioada 2028-2034, care grupează fondurile prealocate la nivel național în cadrul fondului, inclusiv Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), instituite în temeiul

³ JO C, , p. .

⁴ JO C, , p. .

⁵ JO C, , p. .

⁶ COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR: Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentară: Împreună pentru construirea unui sector agricol și alimentară al UE atractiv pentru generațiile viitoare, COM(2025)75 final; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0075>.

Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului⁷ și al Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului⁸. Fondul trebuie să fie pus în aplicare prin intermediul planurilor de parteneriate naționale și regionale („planurile PNR”) și al mecanismului UE, care vizează creșterea flexibilității și finanțează gestionarea crizelor și intervențiilor care necesită direcționare sau coordonare la nivelul Uniunii. Acest sprijin al Uniunii pentru PAC va fi furnizat în cadrul fondului, în conformitate cu normele care reglementează fondul respectiv, prevăzute în Regulamentul (UE).../... [PNR].

- (3) În ceea ce privește agricultura, obiectivul general al fondului, menționat la articolul 3 litera (c) din Regulamentul (UE).../... [PNR], reia obiectivele stabilite la articolul 39 din TFUE. Obiectivele specifice ale PAC contribuie direct la susținerea calității vieții în Uniune și trebuie îndeplinite de statele membre prin intermediul planurilor lor PNR.
- (4) Pentru a se asigura că Uniunea abordează în mod adecvat cele mai presante provocări cu care se confruntă sectorul agricol, este oportun să se prevadă un mecanism de direcționare care să reflecte orientările Viziunii pentru agricultură și sectorul alimentar în privința unei politici specifice. Pentru a se realiza progrese spre un sector agricol competitiv, rezilient și sustenabil, potrivit rezultatului consultărilor cu părțile interesate, recomandările naționale privind PAC trebuie să ofere un nivel suficient de direcționare a politicilor la nivelul Uniunii pentru a îndruma statele membre în elaborarea planurilor lor PNR în ceea ce privește agricultura, definind intervențiile relevante pe baza provocărilor și nevoilor lor specifice.
- (5) Pentru a asigura condiții de concurență echitabile și un cadru comun de sprijin pentru sectorul agricol al Uniunii, statele membre trebuie să definească elementele cadrului ținând seama, în același timp, atât de particularitățile și nevoile locale, cât și de obiectivele PAC, iar Uniunea trebuie să ofere cadrul comun al unei politici care să îi sprijine pe cei care au cea mai mare nevoie de ea.
- (6) PAC a avut și are un impact pozitiv asupra reînnoirii generațiilor în agricultură, dar există în continuare obstacole, în special în ceea ce privește furnizarea infrastructurii și serviciilor de bază în zonele rurale, accesul la terenuri și plasa de siguranță socială pentru tinerii fermieri și pentru fermierii care se pensionează. Pentru a răspunde nevoilor specifice ale tinerilor fermieri și ale fermierilor care își încep activitatea în sector, fiecare stat membru trebuie să aibă obligația de a stabili, în planul PNR, o strategie pentru reînnoirea generațiilor care să fie bazată pe evaluarea contextului național specific, în conformitate cu Viziunea Comisiei pentru agricultură și sectorul alimentar, și care să acorde prioritate sustenabilității și atractivității pe termen lung a sectorului agricol și agroalimentar al UE. De asemenea, statele membre trebuie să creeze un „pachet de măsuri pentru demarare” cuprinzător destinat tinerilor fermieri, menit a facilita intrarea și instalarea tinerilor fermieri în acest sector, inclusiv un pachet cuprinzător de intervenții care să vizeze tinerii fermieri.

⁷ Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁸ Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (7) Conform obiectivului de a realiza un echilibru mai bun între stimulente și cerințe, statele membre trebuie să orienteze sprijinul prin intermediul planurilor lor PNR către prioritățile PAC, care sunt esențiale pentru sustenabilitatea pe termen lung a agriculturii. PAC pentru perioada de după 2027 trebuie să accelereze tranziția către metode de producție mai sustenabile, contribuind la îndeplinirea obiectivului neutralității climatice până în 2050. Noua PAC trebuie să ofere recompense mai bune pentru furnizarea unor servicii ecosistemice mai ambițioase, care să depășească rezultatele obținute prin aplicarea cerințelor obligatorii. Noua PAC trebuie să asigure un nou echilibru între o gospodărire responsabilă a fermelor bazată pe un set de cerințe obligatorii și acțiuni de agromediu și climatice care să sprijine îndeplinirea unor angajamente benefice pentru mediu, climă și bunăstarea animalelor și o tranziție către sisteme de producție mai reziliente.
- (8) Gospodărirea responsabilă a fermelor trebuie instituită pentru a garanta conformitatea sprijinului PAC cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” prevăzut în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului⁹. Gospodărirea responsabilă a fermelor trebuie să cuprindă cerințe minime de condiționalitate socială și de mediu, precum și practici de protejare concepute de statele membre pentru a îndeplini obiective-cheie cum ar fi protejarea solurilor și a cursurilor râurilor împotriva poluării. Statele membre trebuie să aibă flexibilitatea de a adapta aceste practici de protejare la contextul lor geografic și climatic specific și la sistemele lor de producție specifice, inclusiv prin stabilirea de derogări. În scopul promovării agriculturii sustenabile din punct de vedere social, acordarea anumitor plăți din cadrul PAC este condiționată de respectarea standardelor referitoare la condițiile de muncă și de angajare și la securitatea și sănătatea în muncă. Trebuie respectate Carta europeană și diversele cadre naționale și modele naționale de piață a forței de muncă, nu trebuie impuse obligații suplimentare partenerilor sociali sau statelor membre în ceea ce privește asigurarea respectării legii sau controalele și trebuie evitate corecțiile duble.
- (9) Sprijinul pentru venit acordat fermierilor trebuie să fie în continuare instrumentul de politică esențial pentru a garanta un venit echitabil pentru fermieri și pentru a asigura o agricultură și o producție alimentară sustenabile. Sprijinul pentru venit trebuie să contribuie la stimularea unui sector agricol competitiv și rezilient, care să furnizeze beneficii precum o producție de înaltă calitate și o utilizare eficientă a resurselor, asigurând, în același timp, reînnoirea generațiilor și, prin urmare, securitatea alimentară pe termen lung. Alocările destinate sprijinului pentru venit trebuie să fie delimitate pentru a fi utilizate doar ca sprijin pentru venit acordat fermierilor, pentru a oferi stabilitate și previzibilitate sectorului agricol al Uniunii. Pentru a se asigura un impact și o eficiență ridicate, noua PAC trebuie să implice un set de instrumente raționalizat și coerent de intervenții de tipul sprijinului pentru venit care să permită statelor membre să îndeplinească obiectivele PAC.
- (10) Deoarece sprijinul trebuie orientat către cei care au cea mai mare nevoie de el, statele membre trebuie să plătească sprijinul degresiv pentru venit pe suprafață numai persoanelor a căror activitate principală este agricultura, asigurându-se, în același timp, că nu sunt excluși micii fermieri și fermierii care desfășoară mai multe activități, dar au cel puțin un nivel minim de activitate agricolă.

⁹ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare) (JO L, 2024/2509, 26.9.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

- (11) Este recunoscută nevoia ca fermele să fie mai reziliente și să gestioneze mai bine riscurile, deci trebuie să se acorde sprijin pentru îmbunătățirea capacității fermierilor de a face față unor riscuri și crize tot mai mari, cum ar fi cele legate de schimbările climatice sau de instabilitatea pieței, pentru a li se permite fermierilor să participe la instrumente de gestionare a riscurilor, inclusiv sprijin pentru primele de asigurare și contribuții la fonduri mutuale în toate statele membre. O abordare proactivă a gestionării riscurilor, care să consolideze reziliența sectorului, trebuie promovată prin stabilirea unor rate maxime adecvate ale sprijinului, cu stimulente pentru fermierii care pun în aplicare măsuri de prevenire a riscurilor.
- (12) Obiectivele PAC trebuie îndeplinite și prin sprijinirea investițiilor puse în aplicare de fermieri și de deținătorii de păduri. Aceste investiții pot viza, printre altele, infrastructurile legate de dezvoltarea, de modernizarea sau de adaptarea la schimbările climatice a agriculturii și silviculturii, practicile agroforestiere, energia și apa, instalarea de tehnologii digitale în agricultură, agricultura de precizie, diversificarea surselor de venit în cadrul altor activități, precum agroturismul și bioeconomia. Totodată, trebuie să fie posibilă sprijinirea investițiilor în refacerea potențialului de producție agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale, inclusiv incendii, furtuni, inundații, dăunători și boli.
- (13) Fiind recunoscută necesitatea ca fermierii să găsească un echilibru între obligațiile profesionale și responsabilitățile personale și familiale, trebuie să fie posibilă oferirea de sprijin pentru serviciile de înlocuire în cadrul exploatației, care facilitează înlocuirea fermierilor în timpul concediului medical, de maternitate sau de odihnă sau în cazul participării la cursuri de formare. Trebuie să poată fi sprijinite atât instituirea acestor servicii, cât și plata salariilor lucrătorilor temporari care înlocuiesc fermierul.
- (14) Pentru a promova tranziția socială, economică, de mediu și digitală în zonele rurale, statele membre trebuie să asigure sprijinirea LEADER. În cadrul planurilor PNR, trebuie să fie posibilă acordarea de sprijin pentru sistemele de calitate și activitățile de promovare, pentru un lanț scurt de aprovizionare și pentru dezvoltarea pieței locale.
- (15) Deoarece este necesară stimularea inovării și a practicilor mai sustenabile, Parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii („PEI-AGRI”) trebuie să rămână un instrument de politică esențial, pentru a sprijini inovarea interactivă, intensificând schimburile de cunoștințe între actori în vederea diseminării soluțiilor gata de pus în practică¹⁰. Sinergiile dintre PAC și programul-cadru european de cercetare (PC10), instituit prin Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și al Consiliului, trebuie să încurajeze agricultura să utilizeze la maximum rezultatele cercetării și inovării, în special cele care derivă din proiectele finanțate prin intermediul PC10 și din PEI-AGRI, generând inovații în sectorul agricol, în bioeconomie și în zonele rurale.
- (16) Îmbunătățirea interoperabilității dintre sistemele publice de informații agricole la nivel național poate genera beneficii semnificative, inclusiv reducerea sarcinii de colectare a datelor, îmbunătățirea eficienței și îmbunătățirea monitorizării politicilor. Pentru a îndeplini acest obiectiv, statele membre trebuie să adopte principiul „colectează o dată, folosește de mai multe ori” pentru a reduce sarcina de raportare. Desemnarea unei singure autorități care să coordoneze eforturile de interoperabilitate și investirea în

¹⁰ COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”, COM(2012)79 final.

identificatoarele unice ale fermelor, în portofelul european pentru identitatea digitală menționat în Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹ și în infrastructura de schimb de date pot reduce sarcina administrativă, pot raționaliza obligațiile de raportare și pot consolida poziția fermierilor în cadrul lanțului valoric al datelor, sprijinind, în cele din urmă, îndeplinirea obiectivelor PAC.

- (17) În vederea completării anumitor elemente neesențiale din prezentul regulament, Comisia trebuie să fie împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 290 din TFUE. Pentru a se asigura securitatea juridică, trebuie să se delege Comisiei competența de a completa prezentul regulament cu măsuri care să garanteze că statele membre implementează interoperabilitatea și schimbul neîntrerupt de date între sistemele de informații utilizate pentru punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea PAC.
- (18) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei trebuie să îi fie conferite competențe de executare pentru a stabili forma și conținutul foilor de parcurs în vederea realizării și menținerii interoperabilității între sistemele de informații.
- (19) Comisia trebuie să fie împuternicită să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile atunci când motive imperioase de urgență impun acest lucru, în cazuri justificate corespunzător, legate de rezolvarea unor probleme specifice, asigurându-se, totodată, continuitatea sprijinului pentru venit în cazul unor circumstanțe extraordinare. În plus, Comisia trebuie să fie împuternicită să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile atunci când, în circumstanțe justificate în mod corespunzător, circumstanțe extraordinare afectează acordarea sprijinului și pun în pericol punerea în aplicare eficace a intervențiilor enumerate în prezentul regulament.
- (20) Pentru a se asigura o bună punere în aplicare a măsurii avute în vedere și dat fiind caracterul urgent, prezentul regulament trebuie să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect

Pentru a se asigura o politică agricolă comună puternică, sustenabilă și rezilientă, securitatea alimentară a Uniunii, reînnoirea generațiilor și zone rurale dinamice, prezentul regulament stabilește condiții specifice pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună (PAC) în conformitate cu obiectivul general prevăzut la articolul 2 litera (c) din Regulamentul (UE) [...] [PNR].

Acest sprijin al Uniunii este furnizat în cadrul Fondului pentru parteneriatele naționale și regionale („fondul”), în conformitate cu normele care reglementează fondul respectiv, prevăzute în Regulamentul (UE) [...] [PNR].

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (JO L 257, 28.8.2014, p. 73), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>.

Articolul 2

Recomandări naționale privind PAC și direcționare

1. Comisia adoptă recomandări naționale privind PAC, oferind îndrumări fiecărui stat membru pentru punerea în aplicare a obiectivelor specifice relevante pentru PAC prevăzute la articolul 3 litera (d) din Regulamentul (UE) [...] [PNR] în cadrul planurilor lor PNR, în conformitate cu articolul 22 din regulamentul respectiv, înainte de prezentarea planurilor PNR de către statele membre. Recomandările naționale privind PAC se bazează pe următoarele:
 - (a) contribuția la venituri echitabile și suficiente pentru fermieri și la competitivitatea lor pe termen lung, inclusiv la poziția fermierilor în lanțul valoric;
 - (b) îmbunătățirea atractivității profesiei și promovarea reînnoirii generațiilor;
 - (c) consolidarea acțiunilor climatice, a furnizării de servicii ecosistemice, a soluțiilor circulare și a conservării biodiversității și a resurselor naturale, promovarea agriculturii durabile și îmbunătățirea bunăstării animalelor;
 - (d) îmbunătățirea rezilienței și a pregătirii și capacității fermierilor în ceea ce privește gestionarea crizelor și riscurilor;
 - (e) îmbunătățirea accesului la cunoștințe și accelerarea inovării și a tranziției digitale pentru un sector agroalimentar prosper.

Recomandările naționale privind PAC pot fi actualizate de Comisie, după caz.

2. Comisia își bazează recomandările naționale privind PAC pe o analiză a situației sectorului agricol și a zonelor rurale, inclusiv a factorilor demografici, a caracteristicilor structurale și teritoriale și a securității alimentare din fiecare stat membru.
3. În recomandările naționale privind PAC, Comisia identifică în special principalele provocări care trebuie abordate de fiecare stat membru în planul său PNR, pe baza obiectivelor specifice relevante pentru PAC prevăzute la articolul 3 litera (d) din Regulamentul (UE) [...] [PNR].

Articolul 3

Gospodărirea responsabilă a fermelor

1. Gospodărirea responsabilă a fermelor cuprinde cerințele legale în materie de gestionare enumerate în partea A a anexei I [*anexa cu SMR*], practicile de protejare definite de statele membre în planul PNR în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol și cu partea C a anexei I și sistemul de condiționalitate socială care cuprinde cerințele legale în materie de gestionare enumerate în partea B a anexei I.
2. În măsura în care vizează sprijinul pentru produsele agricole locale, plățile din cadrul intervențiilor menționate la articolul 5 alineatul (1) literele (a)-(f), (o) și (p) sunt condiționate de respectarea unui sistem de cerințe legale în materie de gestionare și de practici de protejare denumite în mod colectiv „gospodărirea responsabilă a fermelor”.

Lista cerințelor legale în materie de gestionare și obiectivele practicilor de protejare sunt prevăzute în anexa I.

Totuși, condițiile aferente gospodăririi responsabile a fermelor, enumerate în părțile A și C ale anexei I, nu se aplică fermierilor care primesc sprijin în temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (g).

3. Se consideră că sprijinul care face obiectul condițiilor aferente gospodăririi responsabile a fermelor respectă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, în conformitate cu articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

În sensul prezentului articol, „cerință legală în materie de gestionare” înseamnă fiecare cerință în parte enumerată în părțile A și B ale anexei I, prevăzută într-un anumit act juridic enumerat în părțile A și B ale anexei I, care este diferită, pe fond, de orice altă cerință din același act.

Actele juridice enumerate în anexa I în ceea ce privește cerințele legale în materie de gestionare se aplică în versiunea care este aplicabilă și, în cazul directivelor, în versiunea pusă în aplicare de statele membre. Totuși, actele de punere în aplicare a directivelor nu pot avea scopul sau efectul unei exceptări a fermierilor sau a altor beneficiari de la cerințele legale în materie de gestionare enumerate în părțile A și B ale anexei I.

4. În conformitate cu partea C a anexei I, statele membre definesc, la nivel național sau regional, practicile de protejare care trebuie respectate de fermieri și de alți beneficiari care primesc sprijinul menționat la alineatul (2), pentru a îndeplini următoarele obiective:
 - (a) protejarea solurilor bogate în carbon, a elementelor de peisaj și a pajiștilor permanente de pe suprafața agricolă;
 - (b) protejarea solului împotriva eroziunii, conservarea potențialului solului, menținerea materiei organice din sol, inclusiv prin rotația sau diversificarea culturilor, precum și protejarea împotriva arderii miriștilor pe terenurile arabile;
 - (c) protejarea cursurilor de apă și a apelor subterane împotriva poluării și a scurgerilor.
5. Statele membre includ în planul PNR o descriere a practicilor de protejare definite pentru fiecare dintre obiectivele stabilite la alineatul (4), inclusiv domeniul lor de aplicare teritorială, fermierii și alți beneficiari care fac obiectul practicii, precum și un rezumat al practicii de protejare. La stabilirea practicilor de protejare, statele membre țin seama în cea mai mare măsură de recomandările naționale privind PAC menționate la articolul 2. Statele membre adaptează practicile de protejare la diferitele sisteme de gestionare a terenurilor și la diferitele condiții de mediu și climatice de pe teritoriile lor.
6. Se consideră că fermierii ale căror întregi exploatații sunt certificate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului¹² respectă practicile de protejare prevăzute în planurile PNR în ceea ce privește obiectivele stabilite la alineatul (4) literele (b) și (c).
7. Când stabilesc practicile de protejare menționate la alineatul (4), statele membre pot prevedea, în propriul plan PNR, derogări specifice de la respectivele practici de

¹² Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (JO L 150, 14.6.2018, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

protejare, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, cum ar fi culturile, tipurile de sol și sistemele agricole sau daunele provocate pajiștilor permanente de, printre altele, animale sălbatice sau specii invazive. Respectiv derogări specifice sunt limitate ca acoperire teritorială, se stabilesc numai în cazul și în măsura în care sunt necesare pentru a aborda probleme specifice legate de aplicarea practicilor respective, nu împiedică îndeplinirea obiectivelor prevăzute la alineatul (4) și nu denaturează concurența.

8. Statele membre pot acorda derogări temporare de la practicile de protejare dacă condițiile meteorologice îi împiedică pe fermieri și pe alți beneficiari să pună în aplicare practicile respective sau dacă punerea în aplicare a respectivelor practici de protejare ar împiedica îndeplinirea obiectivelor stabilite la alineatul (4). Statele membre se asigură că derogările temporare sunt limitate ca domeniu de aplicare și durată la strictul necesar, sunt acordate pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, nu împiedică îndeplinirea obiectivelor stabilite la alineatul (4) și nu denaturează concurența.
9. Statele membre pot recunoaște practicile de gestionare din cadrul acțiunilor de agromediu și climatice menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (a), care contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite la alineatul (4) din prezentul articol într-un mod echivalent cu practicile de protejare relevante stabilite în planul PNR în temeiul alineatului respectiv. Statele membre pot considera că fermierii și alți beneficiari care se angajează să pună în aplicare respectivele practici echivalente respectă practica de protejare relevantă.

Articolul 4

Domenii prioritare în materie de mediu și climă

1. Statele membre acordă sprijin fermierilor și altor beneficiari cel puțin în fiecare dintre următoarele domenii prioritare în materie de mediu și climă:
 - (a) adaptarea la schimbările climatice și reziliența hidrică;
 - (b) atenuarea schimbărilor climatice, inclusiv eliminările de dioxid de carbon, și producția de energie din surse regenerabile în cadrul fermei, inclusiv producția de biogaz;
 - (c) sănătatea solului;
 - (d) conservarea biodiversității, de exemplu conservarea habitatelor sau a speciilor, a elementelor de peisaj, reducerea utilizării pesticidelor;
 - (e) dezvoltarea agriculturii ecologice;
 - (f) sănătatea și bunăstarea animalelor.

Statele membre care au zone afectate de poluarea apei cauzată de surplusul de nitrați oferă sprijin fermierilor pentru extensificarea sistemelor de creștere a animalelor sau pentru diversificarea spre alte activități agricole.

2. Pentru fiecare dintre domeniile prioritare menționate la alineatul (1), se acordă sprijin în condițiile prevăzute la articolele 9, 10 și 13.

Articolul 5

Tipuri de sprijin

1. Sunt prevăzute următoarele intervenții PAC:

- (a) sprijin degresiv pentru venit pe suprafață;
 - (b) sprijin cuplat pentru venit;
 - (c) plată specifică pentru cultura de bumbac;
 - (d) plată pentru constrângeri naturale și alte constrângeri specifice anumitor zone;
 - (e) sprijin pentru dezavantajele generate de anumite cerințe obligatorii;
 - (f) acțiuni de agromediu și climatice;
 - (g) plăți pentru micii fermieri;
 - (h) sprijin pentru instrumentele de gestionare a riscurilor;
 - (i) sprijin pentru investiții destinat fermierilor și deținătorilor de păduri;
 - (j) sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și a noilor fermieri, pentru înființarea de întreprinderi rurale și pentru dezvoltarea fermelor mici;
 - (k) sprijin pentru servicii de înlocuire în cadrul exploatației;
 - (l) LEADER;
 - (m) sprijin pentru schimburile de cunoștințe și pentru inovare în agricultură, silvicultură și zonele rurale;
 - (n) inițiative de cooperare teritorială și locală;
 - (o) intervenții în regiunile ultraperiferice;
 - (p) intervenții în insulele mici din Marea Egee;
 - (q) programul UE pentru școli menționat în partea II titlul I capitolul IIa din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹³;
 - (r) intervenții în anumite sectoare, menționate în partea II titlul I capitolul IIa din Regulamentul (UE) 1308/2013;
 - (s) plăți în situații de criză pentru fermieri.
2. Intervențiile menționate la alineatul (1) literele (a)-(k) și intervențiile în anumite sectoare menționate în partea II titlul I capitolul IIa din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 sunt intervenții de sprijin pentru venit care urmează a fi finanțate din fond în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) [...] [PNR].
3. Producția de soiuri de cânepă cu un conținut de tetrahidrocanabinol (THC) mai mare de 0,3 % nu este eligibilă pentru sprijin în temeiul prezentului regulament.

Articolul 6

Sprijin degresiv pentru venit pe suprafață

1. Statele membre acordă fermierilor sprijin pentru venit pe suprafață pentru hectarele eligibile, pentru a răspunde nevoilor în materie de venituri.

¹³ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

2. Plata per hectar eligibil se diferențiază în funcție de grupurile de fermieri sau de zonele geografice, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii. Grupurile de fermieri sau zonele geografice care stau la baza diferențierii plăților se stabilesc pe baza veniturilor obținute de fermieri din activitatea agricolă într-o perioadă de referință reprezentativă.

Atunci când diferențiază plățile, statele membre orientează sprijinul către fermierii care au cel mai mult nevoie de el, în special către fermierii tineri și noii fermieri, către femei, familii sau micii fermieri, către fermierii care combină producția vegetală și creșterea animalelor sau către fermierii din zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice anumitor zone, stabilite în conformitate cu articolul 8.

Diferențierea plăților poate lua forma unor plăți forfetare anuale care înlocuiesc integral sau parțial sprijinul pentru venit pe suprafață per hectar eligibil. Statele membre majorează sprijinul per hectar eligibil acordat tinerilor fermieri.
3. Cuantumul total al plăților per fermier stabilit în conformitate cu alineatul (2) este degresiv, în conformitate cu următoarele norme:
 - (a) În cazul în care cuantumul sprijinului pentru venit pe suprafață acordat unui fermier este cuprins între 20 000 EUR și 50 000 EUR, statele membre reduc cu 25 % cuantumul anual al sprijinului pentru venit pe suprafață care ar urma să fie acordat unui fermier și care depășește 20 000 EUR;
 - (b) În cazul în care cuantumul sprijinului pentru venit pe suprafață acordat unui fermier este mai mare de 50 000 EUR, dar nu mai mare de 75 000 EUR, statele membre reduc cu 50 % cuantumul anual al sprijinului pentru venit pe suprafață care ar urma să fie acordat unui fermier și care depășește 50 000 EUR;
 - (c) În cazul în care cuantumul sprijinului pentru venit pe suprafață acordat unui fermier depășește 75 000 EUR, statele membre reduc cu 75 % cuantumul anual al sprijinului pentru venit pe suprafață care ar urma să fie acordat unui fermier și care depășește 75 000 EUR;
4. Cuantumul total al sprijinului pentru venit pe suprafață este de maximum 100 000 EUR per fermier și pe an. În cazul unei persoane juridice sau al unor grupuri de persoane juridice, plafonarea vizează toate exploatațiile aflate sub controlul unei persoane juridice sau fizice.
5. Statele membre se asigură că sprijinul prevăzut la prezentul articol este orientat în primul rând spre fermierii care desfășoară o activitate agricolă în exploatația lor și care contribuie în mod activ la securitatea alimentară. Micii fermieri a căror activitate principală nu este agricultura, dar care desfășoară cel puțin un nivel minim de activitate agricolă, astfel cum este stabilit de statele membre, sunt, de asemenea, considerați fermieri.
6. Statele membre se asigură că, cel târziu din 2032, solicitanții care ajung la vârsta de pensionare stabilită în dreptul național și care primesc o pensie pentru limită de vârstă nu mai primesc sprijin în temeiul prezentului articol.
7. Statele membre se asigură că hectarul eligibil cuprinde numai suprafețe aflate la dispoziția fermierilor și constituite din:
 - (a) suprafețe agricole pe care se desfășoară o activitate agricolă sub controlul fermierului în ceea ce privește gestionarea, beneficiile și riscurile financiare.

Dacă pe aceste suprafețe se desfășoară și activități neagricole, activitatea agricolă este predominantă;

- (b) suprafețe pentru care se acordă sprijin în temeiul articolului 5 alineatul (1) literele (a) și (g) sau în cadrul sprijinului de bază pentru venit în scopul sustenabilității în temeiul titlului III capitolul II secțiunea 2 subsecțiunea 2 din Regulamentul (UE) 2021/2115, pe care nu se desfășoară nicio activitate agricolă din cauza angajamentelor și obligațiilor care decurg din intervențiile Uniunii sau naționale sau din alte programe care contribuie la domeniile prioritare în materie de mediu și climă ale PAC menționate la articolul 4;
- (c) statele membre pot decide să includă în „hectarul eligibil” elementele de peisaj, care nu fac obiectul angajamentelor și schemelor menționate la litera (b), cu condiția ca aceste elemente de peisaj să nu împiedice în mod semnificativ desfășurarea activității agricole și să nu fie predominante pe parcela agricolă.

Articolul 7

Plată pentru micii fermieri

1. Statele membre acordă sprijin pentru venit micilor fermieri, astfel cum sunt definiți de statele membre, înlocuind sprijinul din cadrul intervențiilor menționate la articolul 5 alineatul (1) literele (a), (b) și (d). Statele membre concep intervenția în planul PNR ca fiind opțională pentru fermieri.

Statele membre se asigură că sprijinul prevăzut la prezentul articol este orientat în primul rând spre fermierii care desfășoară o activitate agricolă în exploatarea lor și care contribuie în mod activ la securitatea alimentară.

Plata anuală pentru fiecare mic fermier nu depășește 3 000 EUR.

2. Statele membre pot diferenția sprijinul acordat în temeiul prezentului articol pentru diferite grupuri de fermieri sau pentru diferite zone geografice.

Articolul 8

Plată pentru constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone

1. Statele membre acordă sprijin pentru a compensa fermierii pentru constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone.
2. Plata pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice poate fi acordată pentru zone care:
 - (a) au fost desemnate în temeiul articolului 32 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴;
 - (b) sunt nou desemnate pentru a ține seama de constrângeri specifice definite de statele membre și au fost incluse în planul PNR.

Statele membre pot efectua o ajustare în scopul excluderii unor zone aflate în interiorul zonelor desemnate în conformitate cu primul paragraf literele (a) și (b), în condițiile prevăzute la articolul 32 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

Suprafața zonelor desemnate în temeiul primului paragraf litera (b) nu depășește 2 % din suprafața agricolă utilizată a statului membru în cauză.

3. Plățile per hectar eligibil sunt limitate la costurile suplimentare sau la pierderile de venit legate de realizarea unei producții agricole în zonele desemnate, în comparație cu producția din zonele nedeseminate.

Articolul 9

Sprijin pentru dezavantajele generate de anumite cerințe obligatorii

1. Statele membre pot acorda sprijin pe suprafață în zonele agricole și forestiere pentru dezavantajele care rezultă din punerea în aplicare a:
 - (a) Directivei 92/43/CEE a Consiliului¹⁵ și a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁶;
 - (b) Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁷.

În plus față de zonele menționate la primul paragraf litera (a), statele membre pot decide să sprijine alte zone delimitate de protecție a naturii în care există restricții în materie de mediu aplicabile activităților agricole sau forestiere și care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva 92/43/CEE, cu condiția ca zonele respective să nu depășească 5 % din zonele Natura 2000 desemnate incluse în planul PNR.

2. Plățile în temeiul prezentului articol pot fi acordate fermierilor, deținătorilor de păduri și asociațiilor acestora.
3. Statele membre pot acorda plăți în temeiul prezentului articol doar pentru a compensa beneficiarii, în întregime sau parțial, pentru costurile suplimentare și pierderile de venit legate de respectarea cerințelor obligatorii care decurg din punerea în aplicare a actelor Uniunii și a dispozițiilor enumerate la alineatul (1) primul paragraf, inclusiv pentru costurile tranzacționale.

Articolul 10

Acțiuni de agromediu și climatice

1. Statele membre oferă stimulente pentru următoarele acțiuni benefice pentru climă, mediu, sănătatea și bunăstarea animalelor și silvicultura sustenabilă:
 - (a) angajamente voluntare în materie de gestionare asumate de fermieri și de alți beneficiari, inclusiv angajamente de menținere a agriculturii ecologice și de extensificare a producției animaliere, stabilite și puse în aplicare în conformitate cu alineatul (3);
 - (b) tranziția voluntară spre sisteme de producție reziliente, efectuată de fermieri la nivelul exploatației sau pentru o parte a acesteia, inclusiv conversia la

¹⁵ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁶ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

¹⁷ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

agricultura ecologică și extensificarea sistemelor de producție animalieră, stabilite și puse în aplicare în conformitate cu alineatul (4).

2. Fiecare stat membru acordă sprijin pentru agricultura ecologică certificată în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸ și pentru sistemele de producție animalieră extensive în temeiul ambelor forme de acțiune menționate la alineatul (1).
3. Angajamentele în materie de gestionare menționate la alineatul (1) litera (a) pot fi anuale sau multianuale și pot avea, în special, următoarele obiective:
 - (a) protejarea calității apei și reducerea presiunii asupra resurselor de apă, protejarea solului, gestionarea nutrienților, conservarea biodiversității, inclusiv protejarea elementelor de peisaj, și reducerea utilizării pesticidelor;
 - (b) atenuarea schimbărilor climatice, inclusiv reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și sechestrarea carbonului, adaptarea la schimbările climatice, inclusiv asigurarea diversității animalelor și plantelor în scopul unor ecosisteme reziliente;
 - (c) sănătatea și bunăstarea animalelor, inclusiv combaterea rezistenței la antimicrobiene;
 - (d) utilizarea sustenabilă și dezvoltarea resurselor genetice sau
 - (e) servicii de silvomediu și conservarea pădurilor.
4. Sprijinul pentru acțiunile de tranziție menționate la alineatul (1) litera (b) se acordă pe baza unui plan de acțiune pentru tranziție elaborat de fermier și aprobat de statul membru. Pentru a pune în aplicare sprijinul pentru acțiunile de tranziție menționate la alineatul (1) litera (b), statele membre descriu în planul PNR sistemele de producție pe care le consideră benefice pentru climă și mediu.

Statele membre plătesc sprijinul către fermieri în tranșe, pe parcursul perioadei de punere în aplicare a planului de acțiune pentru tranziție. Plata ultimei tranșe este condiționată de finalizarea punerii în aplicare a planului de acțiune pentru tranziție. Statele membre se asigură că plățile sunt recuperate dacă fermierul nu pune în aplicare planul de acțiune pentru tranziție.
5. Statele membre acordă sprijin numai pentru angajamentele în materie de gestionare menționate la alineatul (1) litera (a) care depășesc cerințele legale în materie de gestionare relevante menționate în partea A a anexei I și cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, bunăstarea animalelor și alte cerințe obligatorii relevante stabilite în dreptul național și în dreptul Uniunii.

Totuși, în cazul în care dreptul național impune cerințe care depășesc cerințele minime obligatorii corespunzătoare prevăzute în dreptul Uniunii, se poate acorda sprijin pentru angajamentele în materie de gestionare menționate la alineatul (1) litera (a) care contribuie la respectarea cerințelor respective.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (JO L 150, 14.6.2018, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

Articolul 11

Sprijin cuplat pentru venit

1. Statele membre acordă sprijin cuplat pentru venit fermierilor care își desfășoară activitatea în anumite sectoare și care produc anumite produse agricole, definite, dacă este cazul, în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, sau anumitor tipuri de agricultură din sectoarele respective, care se confruntă cu dificultăți și sunt importante din motive socioeconomice sau de mediu.

Sprijinul cuplat pentru venit ia forma unei plăți anuale per hectar eligibil sau per animal sau per echivalent-animal, definit în conformitate cu anexa II.

Statele membre pot acorda sprijin sub forma unei plăți per hectar doar pentru suprafețele pe care le-au stabilit ca hectare eligibile în conformitate cu articolul 6 alineatul (7).

Sprijinul acordat sub forma unei plăți per hectar poate include sprijin pentru speciile forestiere cu ciclu scurt de producție, iarbă și alte plante furajere erbacee. Nu se acordă sprijin sectoarelor tutunului și vinului.

Sprijinul acordat sub forma unei plăți per animal este limitat la următoarele sectoare: carne de vită și mânzat, lapte și produse lactate, carne de oaie și de capră, produse apicole și viermi de mătase.

2. Pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, sprijinul menționat la alineatul (1) răspunde nevoilor de venituri suplimentare.
3. Atunci când planifică sprijinul menționat la alineatul (1), statele membre reduc la minimum impactul potențial asupra pieței interne al deciziilor lor de acordare de sprijin.
4. În cazul sprijinului acordat sub forma unei plăți per animal sectoarelor creșterii animalelor, statele membre iau în considerare impacturile asupra mediului, inclusiv prin stabilirea unui criteriu privind densitatea maximă a șeptelului în zonele vulnerabile la nitrați.

Articolul 12

Sprijin pentru participarea la instrumentele de gestionare a riscurilor

1. Statele membre oferă sprijin fermierilor pentru participarea la instrumentele de gestionare a riscurilor. Statele membre se asigură că se acordă sprijin doar pentru pierderile care depășesc un prag de cel puțin 20 % din producția medie anuală a fermierului sau din venitul mediu anual al fermierului din perioada de trei ani anterioară sau dintr-o medie pe trei ani bazată pe perioada de cinci ani anterioară, cu excluderea celei mai mari și a celei mai mici dintre valori.

Prin derogare de la primul paragraf, statele membre care demonstrează în planul PNR existența unor sisteme naționale care acoperă riscurile pentru fermieri sunt scutite de obligația de a include în propriul plan PNR intervenții pentru instrumente de gestionare a riscurilor în temeiul prezentului articol.

2. Instrumentele sectoriale de gestionare a riscurilor legate de producție calculează pierderile fie la nivelul exploatației, fie la nivelul activității exploatației în sectorul respectiv, fie în raport cu suprafața specifică asigurată.

În cazul culturilor permanente și în alte cazuri justificate în care metodele de calcul menționate la primul paragraf nu sunt adecvate, statele membre pot prevedea o

metodă de calculare a pierderilor bazată pe producția medie anuală a fermierului sau pe venitul mediu anual al fermierului dintr-o perioadă care nu depășește opt ani, cu excluderea celei mai mari și a celei mai mici dintre valori.

3. Statele membre pot aplica o metodă alternativă adecvată pentru calcularea pierderilor pentru tinerii fermieri și pentru noii fermieri.
4. În planul PNR, statele membre stabilesc metodologia de calculare a pierderilor și factorii declanșatori pentru compensare. Statele membre se asigură că se evită orice supracompensare ca urmare a combinării intervențiilor prevăzute la prezentul articol cu alte sisteme publice sau private de gestionare a riscurilor.

Articolul 13

Sprijin pentru investiții destinat fermierilor și deținătorilor de păduri

1. Statele membre acordă sprijin în temeiul prezentului articol pentru investiții productive și neproductive care, per ansamblu, contribuie în mod corespunzător la reziliența agriculturii, a sistemelor alimentare, a silviculturii și a zonelor rurale, în special la reziliența climatică și la cea hidrică. În planurile lor PNR, statele membre explică modul în care intenționează să acorde sprijinul respectiv.
2. În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în planurile lor PNR, sprijinul pentru sectorul forestier este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau dintr-un instrument echivalent, în conformitate cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită în cea mai recentă versiune a Orientărilor generale privind gestionarea durabilă a pădurilor în Europa, ale Forest Europe.
3. Sprijinul pentru investiții în refacerea potențialului de producție agricolă sau forestieră afectat de dezastre naturale, de fenomene climatice nefavorabile sau de evenimente catastrofale se acordă numai în cazul în care evenimentul respectiv a cauzat distrugerea a cel puțin 30 % din potențialul de producție agricolă sau a cel puțin 20 % din potențialul de producție forestieră.
4. Statele membre stabilesc o listă de investiții și categorii de cheltuieli neeligibile care include cel puțin următoarele:
 - (a) achiziția de drepturi de producție agricolă;
 - (b) achiziția de terenuri a căror valoare depășește 10 % din totalul cheltuielilor eligibile pentru operațiunea în cauză, cu excepția achiziționării de terenuri în scopuri de conservare a mediului și de conservare a solului bogat în carbon;
 - (c) achiziția de animale, precum și achiziția de plante anuale și plantarea acestora, în alte scopuri decât:
 - (i) cel al refacerii potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale;
 - (ii) cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;
 - (iii) cel al creșterii unor rase pe cale de dispariție, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al

Parlamentului European și al Consiliului¹⁹, în cadrul angajamentelor în materie de gestionare menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (a);

- (iv) cel al creșterii bovinelor, ovinelor sau caprinelor de rasă pură cu valoare genetică ridicată, pentru reproducere în vederea îmbunătățirii calității și productivității efectivelor de animale sau în vederea conservării raselor rare sau locale;
 - (v) cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică, în temeiul angajamentelor menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (a);
- (d) rata dobânzii debitoare, cu excepția celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare.
5. Prin derogare de la alineatul (4) literele (a), (b) și (c), cerința respectivă nu se aplică dacă sprijinul este furnizat prin intermediul instrumentelor financiare.
 6. Dacă dreptul Uniunii implică impunerea de noi cerințe fermierilor, sprijinul poate fi acordat pentru investiții necesare pentru respectarea cerințelor în cauză, pentru o perioadă de maximum 36 de luni de la data la care acestea devin obligatorii pentru exploatație.
 7. Statele membre pot acorda plăți în temeiul prezentului alineat doar pentru a compensa beneficiarii, în întregime sau parțial, pentru costurile suplimentare legate de respectarea cerințelor în cauză.

În cazul tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șefi ai exploatației, sprijinul pentru investiții în vederea respectării cerințelor prevăzute în dreptul Uniunii poate fi acordat pentru o perioadă de maximum 36 de luni de la data stabilirii sau până la finalizarea acțiunilor definite în planul de afaceri menționat la articolul 14 alineatul (3). Statele membre pot acorda plăți în temeiul prezentului alineat doar pentru a compensa beneficiarii, în întregime sau parțial, pentru costurile suplimentare legate de respectarea cerințelor în cauză.

Articolul 14

Instalarea tinerilor fermieri, înființarea de întreprinderi rurale și dezvoltarea fermelor mici

1. Statele membre acordă sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și pentru înființarea de întreprinderi rurale, inclusiv pentru instalarea noilor fermieri, în condițiile prevăzute în prezentul articol și în condițiile detaliate în planurile lor PNR.
2. Statele membre pot acorda sprijin în temeiul prezentului articol doar pentru a contribui la:

¹⁹ Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibrizi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor („Regulamentul privind ameliorarea animalelor”) (JO L 171, 29.6.2016, p. 66) ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1012/oj>.

- (a) instalarea tinerilor fermieri care îndeplinesc condițiile prevăzute de statele membre în planurile lor PNR, în conformitate cu articolul 4 alineatul (22) litera (d) din Regulamentul (UE) [...] [PNR];
 - (b) înființarea unor întreprinderi rurale legate de agricultură sau silvicultură, inclusiv instalarea noilor fermieri, sau diversificarea veniturilor gospodăriei agricole prin desfășurarea de activități neagricole;
 - (c) înființarea de întreprinderi rurale;
 - (d) dezvoltarea activității fermelor mici, astfel cum sunt definite de statele membre.
3. Statele membre stabilesc condițiile privind transmiterea și conținutul unui plan de afaceri pe care trebuie să îl furnizeze beneficiarii pentru a primi sprijin în temeiul prezentului articol.
 4. Statele membre acordă sprijin sub formă de sume forfetare sau instrumente financiare sau o combinație între cele două. Sprijinul este limitat la un quantum maxim al ajutorului de 300 000 EUR și poate fi diferențiat în conformitate cu criterii obiective și nediscriminatorii.

Articolul 15

Strategia pentru reînnoirea generațiilor

În planurile lor PNR, statele membre stabilesc o Strategie pentru reînnoirea generațiilor în agricultură, pentru a spori eficacitatea și coerența intervențiilor orientate spre tinerii fermieri în temeiul prezentului regulament și a inițiativelor naționale. Strategia include:

- (a) o evaluare a situației demografice actuale din sectorul agricol;
- (b) identificarea barierelor la intrare pentru tinerii fermieri și propunerile de inițiative și măsuri naționale pentru depășirea barierelor respective;
- (c) descrierea modului în care va fi utilizat, în context național, pachetul de măsuri pentru demarare destinat tinerilor fermieri, prevăzut la articolul 16;
- (d) sinergiile dintre măsurile care contribuie la reînnoirea generațiilor, prevăzute în planul PNR.

Articolul 16

Pachetul de măsuri pentru demarare destinat tinerilor fermieri

1. În concordanță cu Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură prevăzută la articolul 15, pachetul de măsuri pentru demarare destinat tinerilor fermieri include un set de măsuri dintre următoarele:
 - (a) sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri, în conformitate cu articolul 14;
 - (b) sprijin degresiv pentru venit pe suprafață pentru tinerii fermieri, în conformitate cu articolul 6;
 - (c) sprijin pentru micii fermieri, în conformitate cu articolul 7, vizând tinerii fermieri;
 - (d) sprijin pentru investiții cu o intensitate mai mare a ajutorului pentru tinerii fermieri;

- (e) posibilități de finanțare a investițiilor puse în aplicare de tinerii fermieri, prin intermediul instrumentelor financiare prevăzute la articolul 71 din Regulamentul (UE) [...] [PNR];
 - (f) sprijin pentru înființarea de întreprinderi rurale;
 - (g) intervenții de cooperare care facilitează accesul la inovare prin intermediul proiectelor grupurilor operaționale PEI-AGRI, în conformitate cu articolul 19 din prezentul regulament și cu articolul 74 din Regulamentul (UE) [...] [PNR];
 - (h) intervenții de cooperare care facilitează cooperarea între generații, inclusiv transferul fermelor între generații, în conformitate cu articolul 74 din Regulamentul (UE) [...] [PNR];
 - (i) sprijin pentru servicii de înlocuire în cadrul exploatației, în conformitate cu articolul 17;
 - (j) acces la servicii de consiliere și la programe de formare adaptate nevoilor tinerilor fermieri, în conformitate cu articolul 20.
2. La elaborarea măsurilor menționate la alineatul (1), statele membre integrează legături și sinergii cu alte măsuri prevăzute în planurile lor PNR, în special în ceea ce privește măsurile care facilitează transferurile între generații și reînnoirea generațiilor, investițiile pentru înființarea de întreprinderi rurale sau accesul la instrumente financiare și utilizarea acestora.
 3. Pentru a facilita accesul la intervențiile menționate la alineatul (1), statele membre instituie un punct unic de acces pentru tinerii fermieri, care poate furniza, printre altele, informații privind oportunitățile și procedurile de sprijin și poate facilita intrarea și stabilirea în sectorul agricol, inclusiv depunerea cererilor de finanțare și oferirea de îndrumări.

Articolul 17

Servicii de înlocuire în cadrul exploatației

1. Statele membre pot oferi sprijin pentru serviciile de înlocuire în cadrul exploatației, permițând fermierilor să își ia concediu medical, de maternitate, pentru îngrijirea copiilor și a altor membri ai familiei, pentru vacanțe și evenimente similare din viață, precum și pentru participarea la cursuri de formare, după cum se specifică mai în detaliu în planurile lor PNR.
2. Acest sprijin este limitat la instituirea serviciilor de înlocuire în cadrul exploatației și la costurile cu salariile lucrătorilor care înlocuiesc deținătorul exploatației pentru o perioadă limitată de timp.

Articolul 18

LEADER

1. Statele membre oferă sprijin pentru ca LEADER să pregătească și să pună în aplicare strategiile de dezvoltare locală LEADER în condițiile prevăzute la articolul 76 din Regulamentul (UE) [...] [PNR] și în condițiile detaliate în planurile lor PNR.
2. Statele membre sprijină LEADER cel puțin în zonele rurale cu dezavantaje specifice definite de statele membre în planurile lor PNR.
3. Statele membre oferă sprijin prin intermediul LEADER pentru proiectele puse în aplicare de grupuri de acțiune locală care implică start-upuri, capacitatea de

prelucrare în vederea generării de valoare adăugată, diversificarea activităților fermelor, inclusiv agroturismul, vânzarea directă de produse agricole și inovarea.

4. Sprijinul acordat prin LEADER este direcționat cu precădere spre domeniile dezvoltării rurale care oferă valoare adăugată pentru fermieri și pentru deținătorii de păduri, cum ar fi transformarea socială, de mediu, digitală și economică a zonelor rurale, îmbunătățirea bunăstării cetățenilor din mediul rural și consolidarea capitalului social.

Articolul 19

Sprijin pentru schimburile de cunoștințe și pentru inovare în agricultură, silvicultură și zonele rurale

1. Statele membre acordă sprijin pentru schimburile de cunoștințe și pentru inovare în agricultură, silvicultură și zonele rurale, în condițiile prevăzute la prezentul articol. Statele membre oferă sprijin:
 - (a) pentru pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor grupurilor operaționale PEI-AGRI, precum și pentru acțiunile menite a asigura adoptarea pe scară mai largă a rezultatelor proiectelor;
 - (b) pentru acțiuni de promovare a inovării, a formării și a consilierii, a dezvoltării competențelor, a serviciilor de consiliere și a altor forme de schimburi de cunoștințe și de diseminare a informațiilor.

Sprijinul pentru servicii de consiliere se acordă doar pentru serviciile de consiliere conforme cu dispozițiile de la articolul 20 alineatul (3).

2. Scopul PEI-AGRI este de a accelera dezvoltarea și utilizarea inovațiilor prin îmbunătățirea schimbului de cunoștințe și prin promovarea sinergiilor între politicile, actorii și instrumentele din agricultură, silvicultură și zonele rurale. Rezultatele activității PEI-AGRI sunt diseminate și multiplicare prin intermediul AKIS.

PEI-AGRI:

- (a) sprijină proiectele de cooperare pentru inovare prin intermediul grupurilor operaționale bazate pe „modelul de inovare interactivă” menționat la alineatul (3);
 - (b) corelează cercetarea cu practica agricolă și forestieră și informează comunitatea științifică în privința nevoilor respectivelor practici;
 - (c) pune în legătură actorii și proiectele din domeniul inovării, în special prin intermediul rețelelor PAC de la nivel național și de la nivelul Uniunii;
 - (d) promovează utilizarea soluțiilor inovatoare prin diseminarea de informații și cunoștințe, inclusiv prin schimburile între fermieri.
3. Proiectele puse în aplicare de grupurile operaționale PEI-AGRI sunt bazate pe „modelul de inovare interactivă”, care respectă următoarele principii:
 - (a) dezvoltarea de soluții inovatoare concentrate asupra nevoilor specifice ale fermierilor, ale deținătorilor de păduri și ale părților interesate din mediul rural;
 - (b) reunirea unor parteneri cu cunoștințe complementare, cum ar fi mediul academic, cercetătorii și comunitatea agricolă și, după caz, părți interesate din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, și asigurarea implicării lor active în proiecte;

- (c) proiectele sunt create și decise în comun de actorii implicați în proiecte și sunt puse în aplicare în mod consultativ, inclusiv prin asigurarea potențialului de extindere.

Statele membre se asigură că principalele rezultate ale proiectelor menționate la prezentul alineat sunt diseminate prin canale orientate spre practică, inclusiv prin rețelele PAC de la nivel național și de la nivelul Uniunii. Informațiile diseminate includ obiectivele proiectelor, partenerii participanți, principalele domenii tematice abordate, localizarea geografică a proiectului, bugetul total și rezultatul final al proiectului, cu accent pe soluțiile inovatoare practice dezvoltate.

4. Statele membre pot acorda sprijin pentru proiectele grupurilor operaționale PEI-AGRI în următoarele condiții:
- (a) sprijinul poate fi acordat numai pe baza unui plan de proiect aprobat care se bazează pe principiile menționate la alineatul (3);
 - (b) grupul operațional care pune în aplicare proiectul implică cel puțin doi actori diferiți și contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multor obiective specifice legate de PAC, prevăzute la articolul 3 litera (d) din Regulamentul (UE) [...] [PNR];

Statele membre stabilesc criterii obiective și cerințe transparente privind conținutul, durata, prezentarea și aprobarea planurilor de proiect care urmează să fie elaborate de grupurile operaționale PEI-AGRI.

5. Statele membre nu sprijină, în temeiul prezentului articol, schimburile de cunoștințe și inovare în care sunt implicate doar organisme de cercetare.

Articolul 20

Sisteme de cunoștințe și inovare în agricultură și servicii de consiliere agricolă

1. Fiecare stat membru se asigură că fermierii și deținătorii de păduri au acces la inovare și că noile cunoștințe ajung la aceștia în timp util și în mod eficace, permițându-le să pună în aplicare soluții inovatoare și sustenabile în mod eficace și să profite de cunoștințele actualizate din sectorul agricol.
2. Pentru a îndeplini cerința prevăzută la alineatul (1), fiecare stat membru stabilește în planul PNR modul în care ajung la fermieri inovațiile și cunoștințele actualizate, în special prin intermediul sistemului de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS). AKIS include:
 - (a) măsuri pentru a asigura fluxuri eficace de cunoștințe și sinergii între consilieri, cercetători, practicieni, rețelele naționale PAC și alte părți interesate relevante;
 - (b) acțiuni de îmbunătățire a accesului fermierilor și al deținătorilor de păduri la consiliere imparțială și calificată;
 - (c) sprijin pentru inovare, ca parte a serviciilor de consiliere agricolă, în special sprijin pentru grupurile operaționale PEI-AGRI menționate la articolul 19, inclusiv pentru utilizarea „modelului de inovare interactivă” menționat la articolul 19 alineatul (4);
 - (d) un plan de îmbunătățire a diseminării și demonstrării rezultatelor cercetării și a soluțiilor inovatoare și sustenabile către fermieri, deținătorii de păduri și alți utilizatori finali la scară largă;

- (e) intervențiile prevăzute în planul PNR în sprijinul funcționării AKIS, în special cele menționate la articolul 19, precum și complementaritatea și coerența lor cu inițiativele naționale relevante și cu alte măsuri relevante prevăzute în planul PNR;
 - (f) un sistem pentru furnizarea de servicii de consiliere agricolă, instituit în conformitate cu alineatul (3).
3. Ca parte a AKIS, statele membre descriu în planurile PNR și pun în aplicare un sistem pentru furnizarea de servicii de consiliere agricolă, care urmează să fie instituit pentru a sprijini accesul la cunoștințe și implementarea și utilizarea pe scară mai largă a inovațiilor. Serviciile de consiliere agricolă cuprind toate elementele următoare:
- (a) consilierea fermierilor și a deținătorilor de păduri cu privire la: gestionarea sustenabilă și rezilientă a terenurilor, a fermelor și a pădurilor, adaptată la diferitele tipuri de ferme și la diferitele sisteme de producție; cerințele pentru acordarea de sprijin prevăzute în planurile PNR, inclusiv gospodărirea responsabilă a fermelor; înființarea și transferurile exploatațiilor și start-upurilor; gestionarea întreprinderilor; accesul la sprijin social; sensibilizarea cu privire la problemele de sănătate mintală și disponibilitatea serviciilor relevante și utilizarea inovațiilor, a soluțiilor bazate pe date și a instrumentelor digitale;
 - (b) consiliere specifică pentru tinerii fermieri, în special în ceea ce privește gestionarea întreprinderilor, accesul la finanțare, accesul la sprijin public, accesul la cunoștințe și inovare.
4. Statele membre se asigură că fermierii și deținătorii de păduri au acces direct la consilieri, de exemplu prin punerea la dispoziție a unor baze de date publice cu consilieri. Statele membre se asigură că consilierea oferită fermierilor și deținătorilor de păduri este imparțială și că consilierii au o calificare adecvată și nu au conflicte de interese.

Articolul 21

Autoritatea responsabilă cu guvernarea datelor în cadrul PAC

1. Fiecare stat membru desemnează o autoritate responsabilă cu luarea sau coordonarea măsurilor în vederea realizării și menținerii interoperabilității naționale și transfrontaliere între sistemele de informații utilizate pentru punerea în aplicare, gestionarea, monitorizarea și evaluarea PAC în beneficiul fermierilor și al altor beneficiari ai PAC. În sensul prezentului articol, interoperabilitate înseamnă capacitatea sistemelor de informații de a interacționa între ele făcând schimb de date prin intermediul comunicațiilor electronice.
2. Autoritatea desemnată are, în special, următoarele sarcini:
 - (a) elaborarea și prezentarea către Comisie a unei foi de parcurs la nivelul statului membru pentru realizarea și menținerea interoperabilității (denumită în continuare „foaia de parcurs”), precum și luarea de măsuri în urma observațiilor Comisiei cu privire la foaia de parcurs;
 - (b) coordonarea punerii în aplicare sau, în funcție de decizia statului membru, punerea în aplicare a foi de parcurs în mod eficient și eficace și în timp util.

Statele membre notifică Comisiei desemnarea autorității cel târziu până la [OPOCE: [în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]].

3. Foaia de parcurs prevăzută la alineatul (2) cuprinde:
- (a) identificarea nevoilor de realizare și menținere a interoperabilității, astfel cum se menționează la alineatul (1), și conceperea măsurilor de abordare a acestora, precum și a calendarului cu obiective de etapă și ținte pentru punerea lor în aplicare;
 - (b) identificarea posibilelor sinergii cu alte inițiative de interoperabilitate la nivelul Uniunii și la nivel național.

În măsura posibilului, statele membre își bazează evaluarea nevoilor și conceperea măsurilor pe principiul conform căruia datele sunt colectate o singură dată și reutilizate.

În ceea ce privește elementele menționate la primul paragraf litera (a), statul membru ia în considerare în special necesitatea de a institui un cadru unic pentru identitatea digitală și ia în considerare alinierea la Regulamentul (UE) nr. 910/2014, inclusiv în ceea ce privește portofelul european pentru identitatea digitală pentru persoanele fizice și juridice.

4. Până la data de 16 decembrie a fiecărui an calendaristic, statele membre prezintă Comisiei un raport anual privind punerea în aplicare a foii de parcurs, evaluând progresele înregistrate în punerea în aplicare a etapelor și a măsurilor, precum și calendarul stabilit în foaia de parcurs.

Dacă este necesar, împreună cu rapoartele anuale, statele membre prezintă Comisiei modificări ale foilor de parcurs.

Statele membre prezintă Comisiei primul raport anual până la 16 decembrie 2029.

5. În conformitate cu articolul 23, Comisia este împuternicită să adopte actele delegate care sunt necesare pentru a se asigura că interoperabilitatea și schimbul neîntrerupt de date între sistemele de informații utilizate pentru punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea PAC sunt puse în aplicare în mod eficient, coerent, eficace și în timp util, completând prezentul articol cu norme în cazul în care punerea în aplicare a foii de parcurs prevăzute la alineatul (2) impune acest lucru, precum și cu norme privind măsurile de interoperabilitate menționate la alineatul (3) litera (b).
6. Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care să stabilească norme privind:
- (a) forma și conținutul foii de parcurs și ale raportului anual;
 - (b) modalitățile de transmitere sau de punere la dispoziția Comisiei a foilor de parcurs și a rapoartelor anuale.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 24.

Articolul 22

Măsuri pentru rezolvarea unor probleme specifice

1. Comisia adoptă acte de punere în aplicare care sunt în același timp necesare și justificabile pentru soluționarea în regim de urgență a unor probleme specifice. Respectivele acte de punere în aplicare pot deroga de la dispozițiile prezentului

regulament, în măsura și pentru perioada în care acest lucru este strict necesar. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 24 alineatul (2).

2. Din motive imperioase de urgență justificate corespunzător și pentru a soluționa probleme specifice, precum cele menționate la alineatul (1), asigurând, totodată, continuitatea intervențiilor PAC prevăzute în planul PNR în cazul unor circumstanțe extraordinare, Comisia adoptă acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată, în conformitate cu procedura menționată la articolul 24 alineatul (3).
3. Măsurile adoptate în temeiul alineatelor (1) și (2) rămân în vigoare pentru o perioadă care nu depășește 12 luni. Dacă, după această perioadă, problemele specifice menționate la alineatele respective persistă, Comisia poate înainta propuneri legislative adecvate, pentru a se găsi o soluție permanentă.
4. Comisia informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la orice măsură adoptată în temeiul alineatului (1) sau (2), în termen de două zile lucrătoare de la adoptarea acesteia.

Articolul 23

Exercitarea delegării de competențe

1. Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la prezentul articol.
2. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 21 alineatul (6) se conferă Comisiei pe o perioadă de șapte ani de la [OPOCE: [data intrării în vigoare a prezentului regulament]]. Cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de șapte ani, Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.
3. Delegarea de competențe prevăzută la articolul 21 alineatul (6) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu afectează valabilitatea actelor delegate care sunt deja în vigoare.
4. Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
5. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
6. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 21 alineatul (6) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul menționat se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 24
Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de un comitet numit „Comitetul pentru politica agricolă comună”. Comitetul este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului²⁰ și are sarcina de a emite avize cu privire la eventualele acte de punere în aplicare adoptate în temeiul prezentului regulament.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din același regulament.

Articolul 25
Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la [OPOCE: [data aplicării Regulamentului (UE) [...] de instituire a Fondului pentru parteneriatele naționale și regionale pentru perioada 2028-2034]].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European,
Președinta

Pentru Consiliu,
Președintele

²⁰ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).